

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Oprettelse af Sønderjydske Hypoteklaanefond.

Forhandlingen genoptoges.

Finansministeren (N. Neergaard):

Desværre er min Kollega Indenrigsminister Kragh ved Sygdom forhindret fra at møde i Dag. Jeg gjorde ikke Notater vedrørende det Lovforslag, der henhører under ham, og Fortrykket er kun kommet lige for Begyndelsens Vedkommende, saa jeg er ikke i Stand til at tage en egentlig Forhandling op om de Enkeltheder, der blev fremført angaaende dette Lovforslag, men naturligvis vil alle de Bemærkninger, der fremføres om Hypoteklaanefondsforlaget, blive overvejet af Ministeren, naar han har gjort sig bekendt dermed gennem Rigsdagstidende, og vil kunne blive Genstand for Forhandling med ham i Udvalget.

Der er et Par almindelige Betragtninger, som jeg vil forudskikke, inden jeg gaar over til at tale om det Lovforslag, jeg har fremsat, Lovforslaget om en Laanekasse — det er for øvrigt Betragtninger, som kan gælde for begge Lovforslag. Jeg maa for det første sige, at denne Lovgivning maa ses under det bestemte Synspunkt, at Sønderjylland er en Landsdel med ganske særlige Forhold i national, økonomisk og andre Henseender. Markkapitalens Forsvinden, Driftsomlægningerne, de indgribende Forandringer, der fulgte med Overgangen fra det ene Statsstyre til det andet, og Følgerne af Verdenskrigen — alt dette har jo bevirket en skærpet Nødstilstand i Sønderjylland i Forhold til den Nødstilstand, der er, kan man sige, i hele Landet paa Grund af den almindelige Krise, som vi gennemgaar, saa det var med fuld Ret, naar Statsministeren i sin Programtale fremhævede denne Landsdel og en anden Landsdel, der, om end af andre Aarsager, ogsaa er i en særlig Nødstilstand, nemlig Færøerne, som dem, der maatte være særlig Genstand for Lovgivningsmagtens Opmærksomhed. Derfor maa de Hjælpeforanstaltninger, der her foreslaas for Sønderjylland, ses under Synspunktet: en Haandsrækning, som det danske Folk giver til en haardt prøvet Landsdel, og ikke under det Synspunkt, at det er Begyndelsen til Kriseforanstaltninger i al Almindelighed, som maaske skal efterfølges af lignende Kriseforanstaltninger i andre Dele af Landet. Dette sidstnævnte

Synspunkt kan og maa ikke fastholdes, det, der her foreslaas, maa kun ses under det Synspunkt som af mig angivet.

Endvidere har man fra forskellige Sider rejst det Spørgsmaal, om ikke den her foreslaaede Hjælp er ufuldstændig og ensidig, om man ikke her begunstiger een Samfundsklasse — og derved har man jo særlig tænkt paa Landbrugerne — fremfor andre. Jeg maa hertil sige, at Foranstaltningen, saaledes som den maa ses i sin Helhed med begge Lovforslagene under samme Betragtning, finder jeg ikke kan karakteriseres som ensidig. Det vil heller ikke med nogen som helst Ret kunne siges, at denne Foranstaltning ikke rækker ned til Arbejderne. Jo, den rækker ned til alle, idet Erhvervslivet saneres ved en Konvertering af de sekundære Prioritetslaan — der i Sønderjylland er anbragt paa en saa ganske overordentlig ugunstig og, kan man sige, ofte ødelæggende Maade — med sekundære Prioritetslaan paa særlig gunstige Vilkaar. Det er jo en Foranstaltning, som ganske øjensynligt vil virke ophjælpende for Landbrugsbedriften dernede i det hele og derigennem ogsaa vil have sine Virkninger for dens Arbejdere.

Vender jeg mig til Lovforslaget om Laanekassen, hvorved man jo særlig har haft — ikke først og fremmest Landbrugs- erhvervene, men Fiskeri og Byerhvervene: Industri, Haandværk og Handel, for Øje, vil det samme være Tilfældet. Gennem saadanne, om end mindre Laan paa gunstige Forrentnings- og Afbetalingsvilkaar ydes en saadan Hjælp, at mange Bedrifter, som ellers havde maattet standse under Kriseforholdene, sættes i Stand til at blive ved, og det muliggøres for andre Bedrifter at opstaa og trives og at udnytte de forhaan lenværende Muligheder paa en bedre Maade ved Anskaffelse af forbedret Værktøj og Maskineri og ved forskellige andre Forbedringer i Driften. Alt dette vil øjensynligt virke til Formindskelse af Arbejdsløsheden, og derigennem kommer disse Foranstaltninger altsaa ogsaa Arbejderne til gode.

Derimod er det naturligvis ikke Regeringens Mening, at hermed er alt udtømt. Paa ingen Maade. Der er rettet Henstillinger fra forskellige ærede Taleres Side, f. Eks. fra det ærede Medlem Hr. Ludvig Hansen og andre, om at tænke paa Fremskyndelsen af offentlige Arbejder i Sønderjylland som et Middel til at dæmpe Krisen dernede. Det er naturligvis noget, som er Genstand for Regeringens Overvejelse, og i det hele taget vil der under